

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 LILLESAND

Deres ref.:
Vår ref.: 17/10495-24
Saksbehandler: Willy Skogstad
Dato: 13.09.2018

Svar på høring - Overordnede rammer for tildeling av 700 MHz- og 2,1 GHz-båndene

Det vises til høringsnotat av 6.7.2018 fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) om overordnede rammer for tildeling av frekvenser i 700 MHz- og 2,1 GHz-båndene. Helsedirektoratet har kommenterer til noen av punktene i notatet.

Frekvenstildelingen og "neste generasjon nødnett"

Regjeringen har besluttet at frekvenser i 700 MHz-båndet skal tildeles kommersielle aktører, noe som i praksis innebærer at staten har fraskrevet seg muligheten til å realisere et eget bredbåndsnett for nød- og beredskapsaktører i Norge. Helsedirektoratet ser derfor positivt på at Nkom i høringsnotatet skriver at det er en målsetning for frekvenstildelingen at "*tildelingen skal bidra til at neste generasjon nødnett kan realiseres i kommersielle mobilnett*".

Dagens Nødnett basert på TETRA-standarden er en kritisk innsatsfaktor for landets nød- og beredskapsaktører i deres arbeid for å beskytte samfunnet, både i hverdag og under kriser. Nødnett er derfor bygget med høy robusthet, med mer reservestrøm og doble transmisjonslinjer til alle basestasjoner. Nødnett har dekning i en del områder der mobiloperatørene ikke har funnet det kommersielt interessant å bygge ut. Nødnett tilbyr også gruppefunksjonalitet med tale, noe som det hittil ikke har vært mulig å realisere i de kommersielle mobilnettene. Nødnett har kontraktsfestet levetid frem til slutten av 2026. Det vil teknisk sett være mulig å forlenge driften i ytterligere fem år, med ukjent kostnad. En løsning som kan overta for Nødnett må være på plass i god tid før Nødnett fases ut. Realisering av en nødnettløsning i kommersielle mobilnettene vil kreve tiltak som sikrer at nødnettenes kommunikasjonssystem kan få et forsvarlig nivå av robusthet, sikkerhet og dekning. Løsningen må tilby gruppefunksjonalitet, direktemodus (kommunikasjon uavhengig av infrastrukturen) og AGA-funksjonalitet (kommunikasjon mellom ressurser på bakken og luftfartøy, f.eks. ambulanshelikopter i inntil 8000 fot høyde) som finnes i dagens Nødnett. I tillegg til å gjøre det mulig å overføre bilder, video og data på en prioritert, trygg og sikker måte.

Dekning i områder som Nødnett dekker, men ikke mobilnettene

I brev av 16.8.2018 til Nkom om tilrettelegging for tildeling av 700 MHz-båndet peker Samferdselsdepartementet på at det er "*en del utfartssteder der det tidvis samles en god del mennesker og hvor det rapporteres om mangelfull mobildekning*". Nødnett har dekning i områder der det i dag ikke er mobilnettddekning. Dette dreier seg om utfarts- og rekreasjonsområder hvor inntekspotensialet for operatørene er lavt, men hvor det kan oppstå

Helsedirektoratet

Avdeling legevakt og akuttmedisin
Willy Skogstad, tlf.: +4724163216

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

hendelser der nød- og beredskapsaktørene har behov for å kommunisere. Mobilnettene har noen steder dekning der Nødnett ikke har dekning, men i slike tilfeller benytter nødnetten mobiltelefon som reserveløsning. Det er vanskelig å se for seg at Nødnett-brukerne i fremtiden skal måtte gå over til en løsning med mindre dekning enn tidligere.

Dekning langs veier og jernbanestrekninger

Helsedirektoratet støtter at det stilles spesifikke krav til dekning langs veier og jernbanestrekninger. Direktoratet ber allikevel Nkom vurdere om det bør settes strengere krav til dekningen langs veier enn det som er foreslått, der det tillates dekningshull på 200 meter per 1000 meter på riks- og europaveier, samt for Kystveien fra Mo i Rana til Bodø. Etter Helsedirektoratets syn må det være sammenhengende dekning langs kommunikasjonsruter, da ulykker og andre alvorlige hendelser kan inntreffe hvor som helst. Ambulansetjenesten har behov for kontinuerlig kommunikasjon av data under transporter, f.eks. med hjerteavdeling på sykehus. Nødnettenes innsats vanskeliggjøres betydelig dersom de ikke kan kommunisere fra et skadested. Helsedirektoratet ber Nkom også ivareta at det settes krav til dekningen langs fylkesveier.

Dekning i luftrommet

Nødnett er bygget med egne basestasjoner som gir dekning i luftrommet for politi-, rednings- og ambulanshelikoptre. De kommersielle mobilnettene er ikke bygget med tanke på slik kommunikasjon. Helsedirektoratet ber Nkom legge til rette for at det blir mulig å etablere en løsning for nød- og beredskapssetatenes kommunikasjonsbehov i luftrommet, samt ta hensyn til dette ved den kommende frekvenstildelingen.

Dekning i tunneler

I brev til Nkom av 16.3.2018 etterlyser Samferdselsdepartementet tiltak for å bedre dekningen i de mer enn 1100 veitunnelene i Norge. Dette er ikke berørt i høringsnotatet fra Nkom, og Helsedirektoratet ber Nkom vurdere dette videre. Direktoratet vil samtidig gjøre oppmerksom på at Nødnett har mer robust dekning enn de kommersielle mobilnettene i tunneler, da Nødnett har dobbel innmating av signaler i tunnelene. Dette har vært et kostnadskrevende tiltak, men har vist seg å være svært viktig bl.a. ved tunnelbranner.

Mobiloperatørens anbudsplikt

I brevet til Nkom av 16.3.2018 ber Samferdselsdepartementet om at det i tildelingen "*legges til rette for at tilbydere som får tildelt ressurser i 700 MHz-båndet, er forpliktet til på forespørsel å levere anbud på nødnettjenester og gjennomføre eventuelle forhandlinger om slike leveranser*". Nkom kommer ikke nærmere inn på dette i høringsnotatet, men skriver at dette "*vil måtte vurderes i forbindelse med de detaljerte reglene for auksjonen*".

Gjennom å tilby en løsning med nødnettjenester i kommersielle nett vil mobiloperatørene få et større samfunnsansvar. I ekstremisituasjoner, der liv eller store verdier står på spill, må mobiloperatørene akseptere at leveranse av kritiske kommunikasjonstjenester til nød- og beredskapsaktører må prioriteres. Prinsipielt innebærer en overgang fra eget dedikert Nødnett til en løsning i mobilnett - som benyttes av alle - en ny ordning som må håndteres med stor grad av ydmykhet. Utforming av krav knyttet til anbudsplikten, inkludert hvilke krav operatørene vil måtte innfri i en anbudsprosess, kan bli avgjørende for å sikre at det også i fremtiden kan finnes en trygg løsning for nød- og beredskapskommunikasjon i landet.

Dimensjonering og kapasitet for fremtiden

Tilgang til sikre robuste nett med god dekning vil være viktig for utviklingen av fremtidens helsetjeneste hvor helsetjenester i langt større grad vil ytes utenfor institusjon. Løsninger hvor avstandsoppfølging og kommunikasjon med pasientene som bor hjemme kommer nå for fulgt. Det er viktig at fremtiden nød- og beredskapskommunikasjon tilrettelegges og planlegges og dimensjoneres for dette. Dette vil kreve god dialog og involvering på tvers av sektorer og myndigheter for å sikre en fremtidsrettet samfunnsutvikling preget av sømløshet og mobilitet.

Vennlig hilsen

Steinar Olsen e.f.
Avdelingsdirektør

Willy Skogstad
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Helse- og omsorgsdepartementet;Direktoratet for e-helse